

TRGOVSKI LIST

Ljubljana
Licejska knjižnica

Casopis za trgovino, obrt, industrijo ter
narodno in politično gospodarstvo sploh.

Izhaja vsaki petek, ali če je ta dan praznik, dan prej popoldne z datumom prihodnje sobote. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Gradišče št. 17/l (pri trgovskem društvu Merkur). — Naslov za dopise: Trgovski list, Ljubljana, Gradišče št. 17/l. — Naročnina znaša do konca t. l. K 30 in je plačljiva vnaprej. — Posamezna številka stane K 1'60. — Oglasi se računajo po ceniku. — Ponatis članov je dovoljen le z navedbo vira. — Plača in toži se v Ljubljani. — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani. Štev. rač. pri ček. uradu 11953. Lastnik in izdajatelj Konzorcij Trg. lista. — Odgovorni urednik Franjo Zebal, Ljubljana - Dol. c.

III. letnik.

V Ljubljani, 24. decembra 1920.

21. šte. v.

Tržaška luka brez prometa z Jugoslavijo.

Z precejšnjim nezanimanjem javnosti se pripravljajo gradivo za trgovsko pogodbo z Italijo. Slovenske gospodarske kroge izmed vseh vprašanih, ki so v zvezi z pogodbo, najbolj zanima promet s Trstom in sicer predvsem tranzitni promet. Za orijentacijo, kakšno vlogo igra jugoslovanski promet v gospodarskem življenju tržaške luke in v ilustracijo kakšne katastrofalne posledice je imela prepoved železniškega prometa, ki jo je izdala naša vlada, z Italijo, navajamo iz statističnega letnega poročila trgovske zbornice v Trstu za leto 1919 avtentične podatke.

V letu 1919 se je vršil k nam in preko našega ozemlja iz Trsta v Avstrijo, oziroma na Češko le izvanreden promet in sicer antantni živilni transporti za obe imenovani državi in transporti legijonarjev, oziroma v nasprotni smeri nekoliko begunskih in ujetniških vlakov ter neznatne množine lesa in blagovnih transportov. Radi brezpogodbenege stanja italijanskih in naših železniških uprav je imel Trst edino zvezo z svojim nekdanjim zaledjem preko Vidma in Pontebe na Trbiž.

Železniški promet Trsta izkazuje sledeče rezultate: Po železnici je prispelo v Trst leta 1919 4.172.744 q, leta 1913 14.822.096 q, odpeljano je bilo po železnici iz Trsta leta 1919 9.611.418 q, leta 1913 12.093.356 q, skupen promet je torej znašal leta 1919 13.784.212 q, leta 1913 26.975.452 q.

Pripomniti moramo, da so največji odstotek tega prometa bili vojaški, oziroma demobilizacijski in živilni transporti za zasedeno ozemlje, za Avstrijo in Čehoslovaško. Ako bi odšteli ta izreden promet, rezultirala bi popolna stagnacija tržaške trgovine. Kakor je iz navedenih števil razvidno, je padel vsled zaprtje naših mej in vsled ukinjenja nekdanjega umetnega favoriziranja tržaške luke, ki je z različnimi tarifarnimi mahinacijami pospeševala promet s Trstom, je padel celoten promet Trsta napram mirodobnemu prometu na polovico, uvozni železniški promet na $\frac{2}{3}$, izvozni pa na $\frac{1}{4}$. V pomorskem prometu je ta diferenca še občutnejša. Tu je znašal dovoz leta 1919 13.566.568 q, leta 1913 pa 23.140.178 q in izvoz leta 1919 je dosegel 1.223.534 q, medtem ko je leta 1913 znašal 11.357.116 q. Skupno je znašal morski promet leta 1919 14.790.102 q, leta 1913 pa 34.497.294 q.

Najhujše je bila radi zaprtje naših prog prizadeta izvozna trgovina Trsta, ki je padla napram mirodobnemu stanju na $\frac{1}{10}$. Ta izpad v izvozu je popolnoma razumljiv, ker je vladala v industriji vseh novih držav stagnacija radi pomanjkanja surovin in premoga, Češka ni izvozila via Trst sladkorja, spirita, stekla in Slovenija ne lesa, deželnih pridelkov ter živine, ki so bili v miru glavni izvozni predmeti.

Posledice teh razmer so bile, da je ostalo pri povratu iz Trsta 1.230.000

ton neizrabljenega ladijnega prostora, predvsem ameriških ladij, ki so prinesle živila za pasivne države. Pri pomorskem uvozu so dosegle združene ameriške države rekord z 5.861.000 q, ki ja za 4.800.000 q presegel njih mirovni uvoz v Trst. Na drugem mestu stoji Anglija z 2.027.277 q, kar pomeni proti letu 1913 nazadovanje za $5\frac{1}{2}$ milj. q. Uvoz iz Italije je na tretjem mestu s 1.887.847 q. Približno enako višino dosega obalni promet z Dalmacijo, Istro in Reko. Import iz Levante in iz Indije je padel napram letu 1913 na $\frac{1}{10}$. Glede vrst blaga se promet ni preveč izpremenil. Od celotnega importa je odpadlo na: žita 5.923.865 q, premog 3.627.315 q, od tega skoro 2 miliona iz Anglije, mineralnega olja 609.122 q, suhega sadja 528.000 q, vina 411.600 q in južnega sadja 218.320 q. Vsi drugi predmeti so v množinah pod 1000 vagonov.

Bilanca uvoza in izvoza tržaške luke že v mirnem času ni bila v ravnovesju. Leta 1913 izvoz ni dosegel niti polovice uvoza. Po vojni se je to razmerje še poslabšalo. Glavni izvozni predmeti leta 1919 so bili: les 257.290 q, žito 213.996 q, premog 138.740 q, ruda 80.822 q, železo 66.290 q, sladkor 49.323 q, papir 47.759 q in vino 30.694 q. V celotnem prometu so torej prevladale leta 1919 združene države z $\frac{2}{13}$ vsega prometa, po vsebini pa živila z $\frac{9}{13}$, poleg tega premog in mineralna olja. V železniškem prometu je padel dovoz iz zaledja bivše Avstrije v Trst od l. 1913 od 12'8 milj. q na 1'7 milj. q in iz bivše Ogrske od 1.096.000 q na 22.460 q. Izvoz iz Trsta v Avstrijo je ostal po množini skoro enak mirodobnemu.

Izmed posameznih predmetov se je uvozilo v Trst po železnici lesa 896.966 q, žita 599.967 q in izvozilo moke 2.766.320 q in žita 2.230.310 q ter premoga 869.098 q.

Navedene številke so važen dokument za pomen naše trgovine za tržaško luko. Rezultati prometne statistike tržaške luke so našli odmeva v vtilnem časopisu Anglije in Amerike. »Times« in »Nautical Gazette« sta opisala vegetiranje tržaške luke v letu 1919 in kritične posledice italijanske politike na Jadranu. Ti članki so napravili na italijanske kroge mučen vtis in tržaška zbornica je z nervozno zgovornostjo hotela zbrisati poparjenost, ki je nastala vsled statističnih suhih dejstev. Sklicala je protestna zborovanja in v nešteti člankih dokazovala, da se tržaško pristanišče nadopolno razvija. Številke, da se je leta 1919 ustanovilo v Trstu 194 novih tvrdk in sicer 159 trgovskih, 35 industrijskih, 6 zavarovalnih, 4 barčne, 2 paroplovne družbe in 6 konzorcijev, niso povedale družega, kakor da je bila obsežna reklama za Trst v Italiji prezgodnja. Vsi poskusi s Čehoslovaki in Avstriji niso spremenili položaja, dokler se ni odprl z novim letom 1920 reden promet z Jugoslavijo. Sedaj Trst nervozno ljubosumno zre na Reko, ker ve, da po-

meni zgradba železnice Kočevje-Brod za Trst izgubo nad eno tretjino vsega prometa. Italijani so pod danimi pogoji primorani k obsežnim koncesijam naši trgovini v Trstu in te morajo naši zastopniki pri bodočih gospodarskih pogajanjih priboriti.

Industrijsko-obrtni muzej.

V »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« št. 269, izdanih dne 2. decembra 1920 je izšel pravilnik za novoustanovljeni industrijsko-obrtni muzej v Beogradu. Ministrstvo trgovine in industrije je že letos spomladi pripravilo načrt pravilnika in ga je razposlalo vsem trgovskim in obrtniškim zbornicam, da o načrtu podajo svoje strokovno mnenje. V kolikor smo poučeni, so vse zbornice načrt v njegovih glavnih točkah sprejele, ter so le z ozirom na sedanje prehodne razmere, posebno z ozirom na prometni položaj, draginjo in stanovanjske neprilike v Beogradu, priporočale, naj bi zaenkrat bilo delo muzeja kolikor mogoče decentralizirano, namreč, naj bi se čimvečjo pažnjo obrnilo na podružnice, ki se imajo po pravilniku ustanoviti v posameznih pokrajinah.

Nova ustanova bo služila interesu industrije in obrta. Naše glasilo, ki ima nalogo, v okviru splošnih gospodarskih ciljev zastopati tudi ta stanova, smatra za potrebno, da ustroj muzeja in njegov delokrog podrobneje opiše. Naloge muzeja v najbližji bodočnosti so tako važne, da smemo pri pravilnem poslovanju in popolnem razumevanju današnjih gospodarskih razmer od strani vodstva muzeja pričakovati mnogo lepih uspehov in blagodejno povzdigo obrtne produkcije.

Industrijsko-obrtni muzej je samostojna državna naprava, ki je neposredno podrejena samo ministrstvu trgovine in industrije. Izvzemši to višjo kompetenco, je muzej neodvisen in lahko občuje samostojno z vsemi oblastmi in korporacijami, ki mu morajo na njegova vprašanja dati vsa potrebna pojasnila. Muzej je razdeljen v posebne oddelke, namreč kemijsko-tehnični laboratorij, strokovno knjižnico s čitalnico, oddelke za permanentne in perijodične razstave in izložbe, kot tudi prostore za strokovne tečaje mojstrov, delovodij ltd. (predavavnice in delavnice). Ves ta obsežni aparat, ki ga predvideva pravilnik, je seveda treba šele ustvariti in v proračun državnih razhodkov in dohodkov za leto 1920/21 zato vstavljene zneske kar najbolj ekonomično in praktično uporabiti. To ustanovno delo bo stavilo precejšnje zahteve na vodstvo muzeja.

V pravilniku normirani delokrog industrijsko-obrtnega muzeja je zelo obsežen. Njegove glavne naloge obstoje v sledečem. Poizvedovati mora, kje so v državi surovine, potrebne za industrijsko in obrtno izdelovanje. Že v tem tiči spricho naših primitivnih raz-

mer, posebno, ker imamo v državi več pokrajin, katerih naravno bogastvo še davno ni odkrito, temveč je iskanje zemeljskih zakladov žalibog še več ali manj repuščeno podjetnosti tujcev, zelo važna naloga, ker gre za ogromne vrednosti narodnega premoženja, ki jih moramo šele odkriti. Muzej mora nadalje proučevati vse že znane domače sirovine tako glede njih kvalitete kakor tudi glede njih uporabe za industrijsko ali obrtno izdelovanje. Tudi ta znanstvena naloga je važna, ali jo bo lažje rešiti kot prvo, ker ima material že pri roki in se opira na izkušnje naših naprednejših sosedov. Muzej daje vsem interesentom potrebne nasvete in pojasnila glede ustanavljanja modernih delavnic in tvorniških podjetij, kakor tudi pojasnila o izpopolnitvi delovnih metod. Baš v današnji dobi ustanavljanja mnogobrojnih novih tvornic in preosnove posameznih malih obrtov iste ali sorodne stroke v skupne produktivne organizacije s skupnimi, s stroji opremljenimi delavnicami je uujno potrebno, da dobijo novi podjetniki, ki jim manjka prave izkušnje, točne in zanesljive informacije. Vendar je to naloga, ki jo muzej v najbližji bodočnosti pač še ne bo mogel uspešno vršiti. Muzej se ima glasom pravilnika baviti tudi s predhodnimi študijami za ustanovitev obrtno-industrijskih podjetij. Ta naloga je težavnejša kot pravkar omenjena, ker gre v tem primeru za inicijativo in ustvarjanje novih industrij in obrtov ter treba javnost šele zainteresirati za nove produkcije.

Muzej ima organizirati mojstrske tečaje v vsej državi. V ta namen bo pošiljal v razne pokrajine naše države strokovne inštruktorje, ki bodo prirejali predavanja in celotne tečaje iz posameznih strok obrtnega dela in hišne industrije. To institucijo bodo obrtniški krogi povsod z velikim veseljem sprejeli, posebno v pokrajinah, kjer je mali obrt že na precejšnji razvojni stopinji in je treba samo še takorekoč zadnjih izobraževalnih sredstev, da se obrt dvigne na popolnoma modernu stopinjo. Muzej bo po potrebi v tehničnih vprašanjih služil ministrstvu za trgovino in industrijo kot posvetovalni organ, kjer bodo vse one informacije na razpolago, ki si jih mora ministrstvo sedaj iskati pri posameznih strokovnih korporacijah in pri institutih in učiliščih. Nadaje bo muzej prirejal stalne razstave v Beogradu, perijodične razstave pa tudi v drugih krajih, kjer naj se razstavlja domače sirovine in izdelki, razno orodje in stroji, če mogoče pri delu. Glede te naloge povdarjamo, da je izredno važna. Imeti moramo pred očmi, da svojo novo domovino še zelo malo poznamo. Mnogi industriji iz obrtniki naročujejo blago, ki ga rabijo za svoj obrat, v inozemstvu, ker ne vedo, da se slednje dobi tudi doma. To dnevno opažamo. Časopisna služba in strokovna literatura, ki bi obsegala vso Jugoslavijo, kot tudi živo poznanje zemlje, vse to je še tako pomanjkljivo, da bi moral vsak obrtnik in industrijalec posetiti vsako domačo

ki gre na to, da bi se srebro zamenjalo v bodoče z niklom, bronzo ali aluminijem.

Promet.

Razdelitev voznega parka bivše monarhije. Po predlogu reparacijske komisije bi Jugoslavija dobila samo 117 lokomotiv, Avstrija in Ogrska pa 1500. Minister za promet bo na prvi seji ministrskega sveta o tem razpravljala.

Reekspidicija je zopet dovoljena. Ravnateljstvo držav. železnic v Zagrebu je reekspidicijo zopet dovolilo, vendar le v slučaju, če se izvrši v natovornem in iztovornem roku.

Ungaro-Croata — ki je naše največje parobrodno društvo menja ime v »Jugoslovansko parobrodarsko društvo«.

Vodna pot Trst-Praga. V Trstu se bodo začela pogajanja in studije glede vodne zveze med Trstom in Prago. V naši državi se je vzbudila podobna ideja in sicer, da bi se Donava spojila z Jadranskim morjem, potom Save do Siska, reguliranjem Kolpe do Karlovca in končno s 24 km dolgim prekopom do Bakra.

Pošiljke v Avstrijo. Ker stoji v Mariboru 840 zaostalih vagonov se pošiljke za Avstrijo razven svežega mesa in živali, ne sprejemajo.

Internacionalno prometno društvo. Naša država je bila povabljena, da vstopi v to društvo, ki zastopa tramvajsko in ozkotirno-železniško podjetja, in se je osnovalo na inicijativo Holandske. V njem so zastopane: Nemčija, Čehoslovaška, Avstrija, Danska, Švedska, Norveška, Finska, Švica in Ogrska. Cilj te organizacije je zboljšanje zadevnih prometnih sredstev. Na to povabilo se bivši minister Korošec ni odzval.

Industrija.

Industrija svile. Ker se nahaja surovin za svileno industrijo v naših tovarnah za vrednost 3 milijonov dinarjev, svile pa se malo izdeluje, je minister za trgovino in industrijo storil korake, da pospeši delo teh tovarn.

Koksiiranje premoga. Senjski premogovniki imajo velike kvantite premoga s visoko kalorijo. Odkriti so sloji že na poldrug meter pod površino zemlje. Delajo se poskusi koksiiranja tega premoga, kar bi bilo za našo industrijo velik korak naprej. Enaki poskusi se vrše z našim premogom na Jesenicah.

Koliko se pridelava v enem letu sladkorja v Jugoslaviji? Povprečno se v 8 naših sladkornih tovarnah pridelava letno 6000, v najugodnejšem slučaju pa do 10000 vagonov. Lahko se nadejamo, da bo kmalu naša industrija krila domačo potrebo. Letos bo produkcija sladkorja še dovolj slaba. Pričakuje se ga približno 6000 vagonov med tem ko naša država pri največji ekonomiji rabi do 8000 vagonov.

Premog v Sloveniji. Letošnja produkcija premoga v rudnikih Slovenije bo večja kot lansko leto, če bo stavka kmalu končana. Premogokopi trboveljske držbe so dali letos že v 11 mesecih okoli 9 milijonov centov torej skoro toliko, kolikor celo lansko leto.

Razno.

Pomanjkanje kolekov. Trgovci rabijo neprestano koleke v svrhu kolekovanja faktur itd. Zastonj pa letajo od trafike do trafike, kajti kolekov ni nikjer dobiti. Plačevanje kolekovine v gotovini, pa je silno zamudno, krajni čas bi že bil, da merodajna oblast preiskrbi, da bodo vse trafike v zadostni množini založene s koleki, in vsemi vrstami znamk, da ne bo treba trgovcu gubiti njegov dragoceni čas z iskanjem in nepotrebnim čakanjem.

Konzum v Sloveniji. 27 konsumnih zadrug se je v Sloveniji združilo v eno veliko konsumno društvo s sedežem v Ljubljani.

Žrebčarna v Rogatici se bo ustanovila, kakor poročajo nekateri listi.

Taksa za tuje v Beogradu. Odbor beogradske občine je sklenil, da plačujejo tuji v hotelih 1. razreda 6 dinarjev, 2. raz. 3 dinarje 3. razreda 2 dinarja takse dnevno. Za prenočišče v privatnih stanovanjih znaša taksa 2 dinarja dnevno.

Državni plet preide od pokrajinskih vlad v kompetenco centralne

vlade po odredbi ekonomsko-finančne oodbora ministrov.

Split ali Sušak? Na prometni konferenci 5. t. m. so hrvaški krogi zastopali mnenje, da bo tudi v slučaju, če bo Split center, vendar Sušak izhod in težišče naše trgovine. V Sušaku bo registrirana večina naših brodar-skih društev.

Trgovska pogajanja z Italijo. Grof Sforza je izjavil, da je odredil posebno komisijo za skeepanje trgovskih pogajanj z Jugoslavijo. Predsednik te komisije bo italijanski poslanec v Beogradu grof Manzoni. Med člani se bo nahajal tudi po rapalski pogodbi znani Volpi.

Vojna odškodnina Nemčije: Nemški delegat g. Schefer je prosil našo vlado, da imenuje komisijo, katera bo sprejemala vojno odškodnino Nemčije. Odškodnino bo Nemčija dala v naturi, in sicer v prvi vrsti poljedelska orodja, transportna sredstva, konstrukcije za 35 železnih mostov, ter material za obnovo industrije.

Naša kraljeva povlaščena trgovska agencija v Londonu je začela tekotom letošnjega poletja s svojim poslovanjem. Njen naslov je: Royal privileged commercial agency of the Kingdom of the Serbes, Croates & Slovenes 111 Strand London W. C. 2.

Nova trgovska agentura v Ameriki. V Washingtonu se bo otvorila na rešenje ministra trgovine in industrije pooblaščena trgovska agentura kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Bivši narodni poslanec Ivan Schvegel bo šef te agenture.

Mednarodna trgovska zbornica v Parizu. Naša vlada je prosila v Parizu, da zamore poslati v to novo zbornico delegata, ki bi zastopal naše interese. V tej zbornici so zastopane najglavneje zavezniške in nekaj nevtralnih držav. Bavila se bo z vsemi aktivnimi vprašanji mednarodne trgovine, industrije in prometa, ter bo stremila k dobri mednarodnim trgovskim zvezam. V upravnem odboru te institucije se nahajajo znani trgovci in industrijci Anglije, Francije, Belgije, Italije, Amerike itd.

Francija je imenovala za svojega trgovskega zastopnika v Beogradu gospoda Raoula Duvala, ki bo vršil službo trgovskega atašeja pri francoskem poslanstvu v Beogradu.

Sladkorna repa. Ministrstvo prehrane in obnove zemlje je dovolilo slobodno pridelovanje sladkorne repe na celem teritoriju naše kraljevine. Letni pridelek sladkorne repe se mora upotrebiti le za izdelek sladkorja, prodaja brez izrečnega dovoljenja tega ministrstva je prepovedana. Producent mora pridelano sladkorno repo odstopiti jedni naših sladkornih tovarn s katero je vezan z dogovorom in sicer po najvišji ceni, katero tovarna plačuje svojim stalnim dobaviteljem. Dovoljenje, da se sladkorna repa sme uporabiti v kako drugo svrhu, daje le ministrstvo prehrane in obnove zemlje. Kdor te odredbe ne bo izpolnjeval, bo kaznovan z globo 1200 K ali do enega meseca zapora.

Zvišanje cen sirovemu tobaku. Slično, kakor smo čitali v zadnji številki o sladkorni repi se je zgodilo s sirovim tobakom. Da bi se ga v bodoče pridelovalo več, mu je upravni odbor monopolske uprave povišal ceno. Pričakuje se, da se bo radi tega drugo leto pridelalo okrog 20 milijonov kilogramov tobaka, to je množina, ki bi krila popolnoma domačo potrebo, poleg tega pa bi še preostala znatna količina za izvoz.

Amerika in srednja Evropa. Amerikanski poljedelci zahtevajo, da se srednji Evropi dovolijo krediti, da jim bo mogoče razpečati svoje žito. Letos je ameriškanskim poljedelcem ostalo 54% pšenice, kar se dosedaj še nikdar ni zgodilo.

Transportni stroški iz Amerike v Evropo so se znižali radi tega, ker preostaja mnogo neizrabljene ladijske tonaže. Za 1000 K moke stane prevoz iz Amerike v Trst 16 dolarjev.

Nov vlak Berlin-Beograd-Cari-grad, Niš-Solon in Atena bo začel voziti po sklepu internacionalne komisije, ki zboruje sedaj v Bernu, z začetkom leta 1921. V tej komisiji je zastopana tudi naša država.

Za poboljšanje ekonomskih odnošajev srednje Evrope. Reparacijska komisija na Dunaju je referirala svojim vladam, da je jedino sredstvo za poboljšanje ekonomskih odnošajev v srednji Evropi odprava vseh carinskih in transportnih omejitev med državami, ki so vrasle na razvalinah bivše avstro-ogrske monarhije.

Tečaj: Kmetijski in izobraževalni tečaj priredi kmetijska podružnica v Novem mestu ob nedeljah, v času od 2 januarja do srede marca 1921. Tečaj je namenjen mladim gospodarjem in kmetiskim mladeničem. Pouk brezplačen. Pouk vsako nedeljo od 9³⁰ do 11³⁰. Zglasi do 25. t. m. pri načelniku navedene podružnice. — Kletarski tečaji. Državni višji vinski nadzornik g. Skalicky pri državni vzorni kleti v Novem mestu priredi tekotom te zime več trodnevni kletarski tečaji. Zglasila pri drž. vinarskem nadzorstvu v Novem mestu. Kdor bo v tečaj sprejet, bo potom posebnega povabila vsaj en teden pred pričetkom tečaja obveščen. — Gozdarska šola. V prejšnji kačetnici v Mariboru se v kratkem ustanovi gozdarska šola. Šola bo dvoletna.

Tržna poročila.

Podraženje piva. Ljubljanski goštilničarji so prosili, da smejo povišati ceno na pivo, radi povišanja trošarine od K 10/32 na K 60— za hektoliter. Dovolilo se jim je prodajati pivo 3 deci po 2 K 80 vin., vrček pa po 4 K 20 v.

Zrnje in moka.

Vinkovci. Nova koruza 370—800. Promet živahen. Pšenica 1000 K, dovoz slab.

Osijek. Pšenica 1000 K, dovoz slab. Nova koruza 370—380 K. Oves 300—400 K, grah 710—720 K. Cene se stalno višajo.

Sombor. Cena visoka, ker je slab dovoz. Pšenica 970—980 K, nova koruza 350—360 K, oves 280—290 K.

Hmelj.

Zatec, 18./12. 1920. Tukajšnji trg brez vsake kupčije, cene le nominalno, 4000—4200 č K za 50 kg. Danes so se na kmetih prodale tri bale po 3500 č K za 50 kg.

Desetinske tehnice, štedilnike, vračca za peči in dimnike

izdeluje in priporoča 136, 3—1

I. Malenšek

ključavničarstvo - Boh. Bistrica, Gor.

Etagere za kuhinjo

elegantne garniture z napisi.

Prima in eksportno

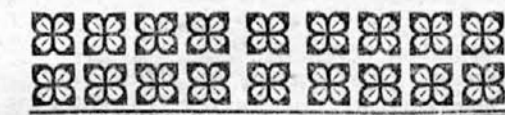
kuhinjsko posodo (čehosl. izdelki)

priporoča na debelo po tovarniški ceni

veletrgovina z železno

Ivo Andraschitz, Maribor.

134—3

Beogradska

Činovnička Potrošačka Zadruga

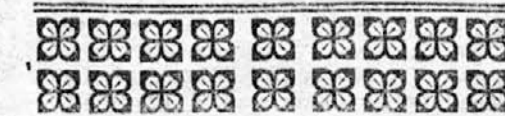
traži

upravnika

koji raspolaže stručnom i trgovačkom spremom. Plata do 36.000 dinara godišnje, sa pravom učešća u čistoj dobiti, po sporazumu. Prijave stati najdalje do 1. januara 1921. godine. Na dužnost ima

stupiti o'mah.

135—1

LENASI & GERKMAN

Ljubljana

Stritarjeva ul. 4 - Lingarjeva ul. 2

Trgovina s suknenim, modnim in manufakturnim blagom.

Na debelo. 51, 20—20 Na drobno.

Anton Erker

Stomškova ulica 11 Ljubljana Restjeva cesta 20

Največja zaloga

cigaretnega papirja in strošnic, pisemskega papirja, črnila, rudečila, kreme za čevlje, čevljarske smole, apreture za usnje, olja za šivalne stroje, toaletnega mila ter drugega blaga. — Na debelo!

113, 10—7

80, 20-13

Slivovka

domača, 46/50°

tropinovec

nad 50° 226, 3—2

priporoča na debelo in na drobno

O. Sturm

Ljubljana, Marijin trg 1.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje 111, 5—5

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tucec pod Šmarno goro pri Ljubljani.

M. TREBAR

Ljubljana, Sv. Petra c. 6.

Veletrgovina s specerijo in deželnimi ter gozdniimi pridelki

ANT. KOLENC, CELJE

Kralja Petra cesta št. 22.

46, 20—14

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzojavni naslov: Spedbalkan.

6, 52-21

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohišvenimi vozovi na vse strani. Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirov južne železnice. - - Carinska agentura javnih skladišč.

== Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji. ==

Vsem trgovskim tvrdkam, družbam in korporacijam se priporoča za vse vrste tiskovin

TISKARNA „SAVA“

v Kranju.

86, 15-13

67, 50-18

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG ST. 10.

Uvoz in prodaja vsakovrstnega inozemskega manufakturnega blaga in pletenin.

Na debelo in drobno.

Ant. Krisper

Coloniale
Ljubljana.

55, 52-21

„SVETLA“

elektrotehniško podjetje

JANKO POGAČAR

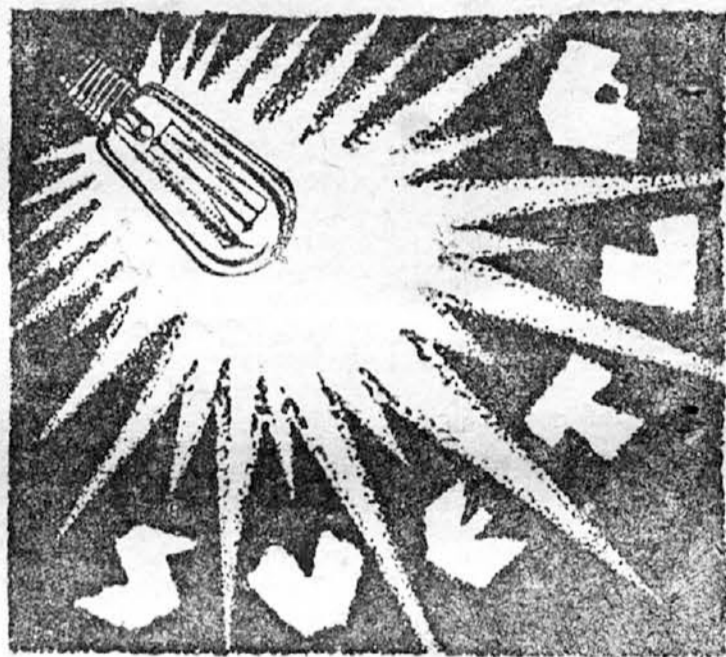
Lovro Effenberger & Cie.

Centrala LJUBLJANA

Najboljša izvedba. - Takojšnja odprema. Najnižje cene. - Ponudbe in pojasnila na želje vsaki čas brezplačno na razpolago.

Podružnica v ZAGREBU

Frankopanska ulica šte. 2.

Instalira: popolne elektrarne, prekozemske centrale, popolne napeljave v mestih in pokrajinah, naprave za vsakovrstno industrijo, razsvetljavo javnih in privatnih poslopij, tovarn, gledališč, bank, hotelov itd., posamezne naprave za normalne in specialne svrhe, telefonske, telegrafске in signalne naprave itd.

Dobavi: motore, diname, pretvornike (Umformer), generatorje za motore, ventilatorje, električne kurilne in kuhlne aparate za domačo, obrtniško in medicinsko uporabo, merilne aparate, števec, inštalacijski in vodilni material vsake vrste, ročne svetilke, armature, svetlobna telesa, žarnice vseh vrst, vsakovrstni material za slabi tok, akumulatore, žepne baterije, ovoje itd.

Izdeluje: moderna telesa za razsvetljavo, natisne, mizne stojne svetilke, stropne svetilke, lestence, vsakovrstne svilene senčnike po lastnih umetniških osnutkih, izdeluje naročila natančno tudi po zaželenih predpisih ali vposlanih skicah.

Specijalitete: novi patentirani „Sona“ zvonci brez transformatorja, nikakih nadaljnjih stroškov z oskrb zvonca, navadno priklapljenje zvonca brez truda na vsako obstoječo svetlobno napeljavo, nova patentirana autohupa „Sonavox“, patentirani držaji za senčnike „Sona“ brez vijakov.

Priporoča se veletrgovina

Fran Derenda, Ljubljana

Emonska cesta 8.

165, 20-11

Brzojavi: Derenda Ljubljana. — — Telefon interurban šte. 313.

Podružnica: FUNAJ II., Obere Donaustrasse šte. 105.

Zastopstva: ZAGREB, ZEMUN, SARAJEVO.

Glavna zastopstva svetovnih čehoslovških tovarn.

Sukno, hlačevina, podloga. - En gros.

Konfekcija v bogati izberi, od najfinejšega do najpriprostejšega kroja in izdelave.

Anton Tonejc in drug

Maribor, Jugoslavija

trgovina s kolonijalnim, špecerijskim blagom in deželnimi pridelki na debelo.

Brzojavi: Tonejc Maribor. — Telefon št. 68. — Čekovni račun št. 11.668.

Tekoči račun pri Ljubljanski kreditni banki v Mariboru.

UVOZ. — — IZVOZ.

IZVOZ JAJC.

Veletrgovina manufakturnega blaga

Hedžet & Koritnik

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon interurban št. 75.

Dobiva ponajveč iz Anglije v velikih množinah raznovrstno volнено, modno in perilno blago.

11, 50-21

Oprava za pisarne
registrature, pisalne mize, fotelji
v lepi izberi.
Vabimo na ogled!

8, 20-16

Underwood

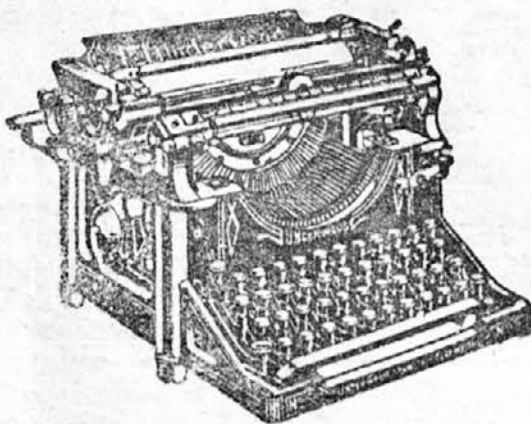
najboljši ameriški pisalni stroj
sedanjosti.

Opalograph

razmnoževalni aparat,
razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizbrljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-18

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.
Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

IVAN JELAČIN

Ljubljana
veletrgovina
s špecerijskim in
kolonijalnim
blagom.
Točna in solidna
postrežba!

2, 50-20

Na debelo. Na drobno.

Leopold Pevalek

Ljubljana - Židovska ulica 4.
Trgovina s papirjem. Šolske
potrebščine. - Razglednice.
106, 52-12

Na debelo. Na drobno.

Tvornica olja

sastoječa od 1 hidraulične preše, 1 hidraulične
pumpe, 1 dvostrukog valka, 1 stroj za mje-
siti, 1 stroja za sušenje koščic, 2 kotla za
prženje, 3 kompletna dizala (Aufzug) te oko
16 metara transmisije zajeno s remenicami
(Riemenscheibe) i ležajima (Lager) raznih
dimenzija. - Jeftino za prodati. - Upiti:

„Tvornica olja - Varaždin“.
127, 3-2

Zveza slovenskih trgovcev v Celju

nudi po skrajno nizkih dnevnih cenah
in sicer: sladkor, sol, petrolej, vžigalice
navadne in Ciril Metodove. Naročila
naj se naslovijo direkto na »Zvezo«.

Telefon št. 135. Brzjavni: Kreditno blago.
5 b), 25-11

Karbidni gorilci, A. Suchy, Kranj

Zahtevajte ponudbe. 133, 3-2

Sprejmemo takoj

starejšega potnika

ki je izvežban v kolonijalni in špe-
cerijski stroki ter zmožen založiti
primerno kavcijo.

Zveza slovenskih trgovcev
v Celju. 130, 2-2

na debelo
in drobno
priporoča

J. KOPAČ, svečarna
Ljubljana, Celovška cesta 90.
Priporoča voščene sveče, zvitke,
sveče za hišno rabo in kadilo.

Kupuje 60, 20-17

čebelni vosek, suhe satine, kap-
ljine po najvišji dnevni ceni.

Krasni 131, 2-2

briljantni uhani

čisti, brez napake, se po nizki ceni
oddajo. Povpraša se pri

FR. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova ulica 1.

Semena za preprodajalce
priporoča

SEVER & KOMP.
LJUBLJANA.

Kupujemo deteljno, repno,
korenjevo in travno seme,
suhe gobe ter vse v našo
stroko spadajoče predmete.

14, 20-20

KARBID

in krasne karbidne
namizne in
rudokopne svetiljke
po tovarniški ceni v
glavni zalogi

Ivo Andraschitz

Maribor
Vodnikov trg 4.

132, 3-2

Na debelo.

Fr. Zebal

Rudnik-Ljubljana
Dolenjska cesta.

Telefon interurban št. 430.

Priporočam po najnižjih cenah:

SLADKOR v kockah in kristal.
RIŽ, SOL, MILO, SVEČE,
PETROLEJ beli, VŽIGALICE
itd. itd.

□ □

Kupujem po najvišjih dnevnih
cenah in v vsaki množini

fižol. Zahtevajte ponudbe!

82, 15-14

Zahtevajte povsod

ILIRIJA

kremo za čevlje

dalje Ilirija čistilo in čistilni pra-
šek za kovine, parketno voščilo,
lak za usnje, vaselin in kolomaz

iz domače tovarne kemičnih izdelkov

Golob & Ko.

Ljubljana--Vič.

Cena in kvaliteta povsem konkurenčna.

102, 20-7

Veležganjarna v Ljubljani

M. Rosner & Co.

naslednik 51, 10-9

VIKTOR MEDEN

prodaja fino pristno blago lastnega izdelka:
slivovca, brinjevec, sadjevec, rum, konjak
in razne likerje po najnižjih cenah.

Kupuje sadje vseh vrst pripravno za ku-
hanje žganja. Telefon 71.

I. C. MAYER
LJUBLJANA
STRITARJEVA ULICA

MANUFAKTURA

62, 10-10

ENGROS

ENDETAIL